

GOED BOSBEHEER, ECONOMISCH VERANTWOORD

Bossen: de meest natuurlijke fabriek

Bossen zijn de meest unieke fabrieken ter wereld: water en lucht zijn ruwweg de belangrijkste bestanddelen, waarmee bomen de prachtige grondstof die hout is maken. Vervuילend is de productie niet, in tegenstelling. Bij deze aangroei wordt zuurstof vrijgegeven. Bovendien kunnen bossen blijvend produceren, en zijn ze als het ware onuitputtelijk. Voorwaarde hierbij is wel dat er voorzichtig en verantwoord mee omgegaan wordt.

Al sinds de mens op aarde verscheen hebben we bossen gebruikt. De bomen leverden niet enkel een schuilplaats en in bepaalde gevallen voedsel, maar gaven ook hout waarmee de mens zich kon verwarmen en kon bouwen. Vandaag spelen bossen een belangrijke rol in de economie als leverancier van een van de meest natuurvriendelijke grondstoffen voor de hout- en papiersector. Deze sectoren stellen wereldwijd een zeer groot aantal mensen te werk, zowel direct in de bosbouwsector als indirect in de verwerkende industrie.

De industrie vernietigt ?

Vaak hebben we het beeld dat bosexploïtatie de oorzaak is voor de vernietiging van het bos. Dit is waar en niet waar. Helaas is de houtkap in vele delen van de wereld inderdaad één van de oorzaken voor de teloorgang van het bos. Echter, niet het gebruiken van het bos op zich is slecht, wel de manier waarop indien dit op onverantwoorde en destructieve wijze gebeurt.

Naar een duurzame economie ...

Door op een verantwoorde manier aan bosbeheer te doen, kunnen we toch beschikken over hout, terwijl we hiermee het bossysteem in stand houden én voordelen bieden op sociaal-economisch vlak. Dit laatste omvat zowel kansen op tewerkstelling als kansen voor een duurzame ontwikkeling van de lokale economie, niet ten koste van het bos, maar met het bos.

(Tropisch) Hout is niet fout !

In de jaren '80 wilden milieuorganisaties de vernietiging van tropische wouden tegengaan. Hiervoor riepen ze op tot een boycot van tropisch hout. Men redeneerde dat wanneer de vraag naar tropisch hout zou dalen, men de bossen niet meer ging kappen. Helaas bleek het omgekeerde waar: als een tropisch woud geen economische waarde heeft als bos en producent van hout, dan wordt het nog interessanter om het bos volledig te vervangen door een activiteit (zoals landbouw of veeteelt) die wel geld opbrengt ...

Via FSC certificering kan nu het omgekeerde gebeuren: doordat steeds meer mensen voor tropisch hout met het FSC-label kiezen, wordt het voor bosbeheerders interessant om hun bos goed te beheren, en zo FSC-hout aan te kunnen bieden. Een duidelijke stimulans voor verantwoord bosbeheer en bosbehoud !

Economische vereisten in FSC bosbeheer

Een FSC-gecertificeerd bos mag opbrengen, moet zelfs opbrengen: het bosbeheer moet ervoor zorgen dat het bos nu opbrengt, maar evengoed volgend jaar of over 150 jaar ! Belangrijk hierbij is dat de bosbeheerder beschikt over een bosbeheersplan, waarin hij vooropstelt hoe hij het bos zal beheren op korte en lange termijn.

De opbrengsten van het bosbeheer moeten op een correcte manier aangewend worden. Zo moet er opnieuw geïnvesteerd worden in het bos waar nodig, en moeten er ook baten zijn voor de lokale samenleving en directe omgeving. Het bosbeheer moet bijdrage in een verantwoorde ontwikkeling in de regio, zowel op sociaal vlak als wat de lokale economie betreft.

Het bos moet ook een veilige werkplek zijn, waar arbeiders op een gezonde manier hun job kunnen uitoefenen. Waar nodig moeten ze hiervoor de nodige training krijgen, en de juiste veiligheidskledij ter beschikking krijgen. Deze jobs moeten ook toegankelijk zijn voor mensen uit de lokale samenleving en moeten op een correcte manier verloond worden.

'Economisch bosfunctie', ook bij ons?

Natuurlijk ook bij ons Ook onze bossen produceren hout, wat geoogst en verwerkt wordt. Ook in België werken vele mensen in het bos, zowel als bosbeheerder als bosexploitant. Belangrijk is dat de mensen in het bos op een veilige manier kunnen werken. Het zagen en vellen van bomen is immers een risicovol beroep, waarvoor je zowel over de juiste technieken als over de juiste beschermingsmaatregelen moet beschikken.

Het hout uit onze bossen wordt onder meer door de lokale industrie verwerkt tot hoogwaardige houtproducten, die ook buiten België verkocht worden. Het gebruik van lokaal gekweekt hout is uiteraard een belangrijke troef voor onze houtsector.

FSC in de praktijk: FSC geeft het bos (en haar beheerders) waarde

Toen Carlos 15 werd, leerde zijn broer hem een kettingzaag te gebruiken. Zo kon hij met het omzagen van bomen geld verdienen voor zijn familie. Via zijn broer raakte hij betrokken bij een lokale bosbouwgroep, die hout verkocht uit hun geboortedorp. Toen de verkoop daalde, verliet zijn broer maar Carlos bleef. Het probleem was dat ze slechte prijzen kregen voor hun hout, wat nog verstrekt werd door illegale houtkap. Het zag er heel somber uit, tot ze opeens hulp kregen van een Deense milieuorganisatie. Zij hielpen hun bij het verkrijgen van de FSC-certificering en bij het vinden van geïnteresseerde houtkopers. Nu ziet alles er anders uit - zowel voor Carlos' groep als voor het bos. Ze krijgen betere prijzen voor hun hout, ook voor de minder bekende houtsoorten. Hierdoor is het bos voor Carlos nog in waarde gestegen. Ze hebben nu een duidelijke grens aangegeven rond hun bos en houden roofbouw en illegale houthakkers buiten de deur. Carlos heeft nu geld genoeg voor een stenen huis en hij kan zijn dochter naar school laten gaan. Er is nog veel illegale houtkap in Honduras, maar dit verhaal bewijst dat men echt dingen positief kan veranderen - zowel voor de natuur als voor de mens.